

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

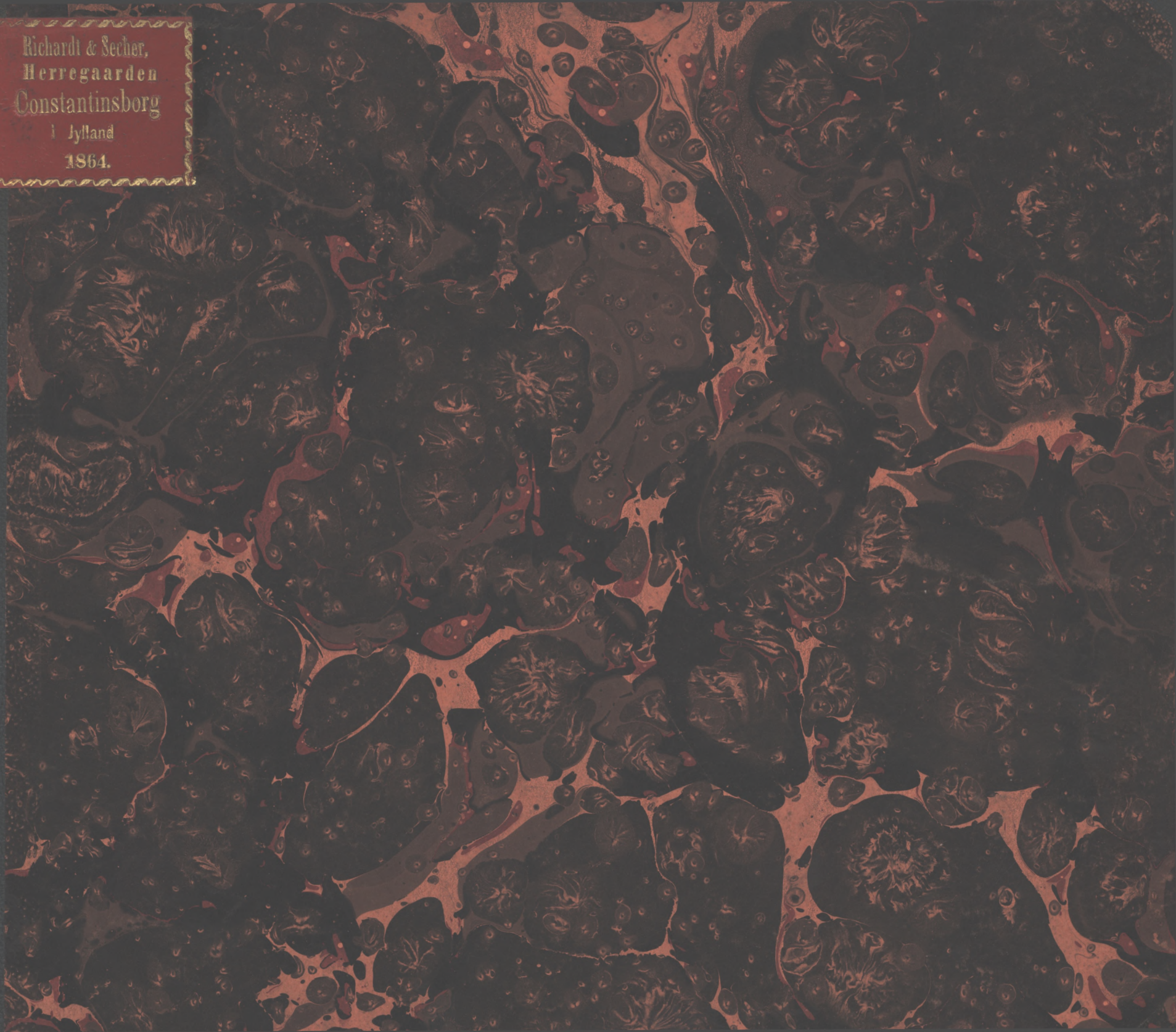
Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Richardt & Secher,
Herregaarden
Constantinsborg

Jylland

1864.

Richardt del.

C. A. Reitzel's Forlag

I. W. Tegner & Kstendorff's lith. Inst.

CONSTANTINSBORG,

fordum Stadsgaard, i Jylland, opført 1801.

Constantinsborg, fordum Stadsgaard.

Fem Fjerdingvej vest for Aarhus og 2 Mile nordøst for Skanderborg ligger Herregaarden Constantinsborg i Aarhus Amt, Ring Herred og Drmslev Sogn. Gaardens gamle Navn er Stadsgaard, og dens første bekjendte Ejer var Peder Lykke 1424. I Slutningen af det 15de og Begyndelsen af det 16de Hundrebaar tilhørte den Hr. Christoffer Lykke, der var gift med Fru Margrete Høg, hvis Fader var Bo Høg til Torp. Ved Skiftet efter ham i Maj 1521 fik hans Datter Jomfru Johanne Christoffersdatter Halvdelen af Stadsgaard, hvorimod Søsteren Fru Anne, Enke efter Manderup Holk til Barriistov, fik Gods i Fyn. Tilstede ved dette Skifte vare Hr. Peder Lykke til Demstrup og Erik Lykke til Skovsgaard. I anden Halvdel af det 16de Hundrebaar tilhørte Stadsgaard Valdemar Parsberg, der i Aaret 1581 ved Magestifte med Kronen fik Jernit (Friisenborg) i Steden for denne Gaard. Hovedgaarden var bortfæstet for 5 Orte Rug, 5 Orte Byg og 5 Orte Havre, 3 Fdgr. Smør, 2 Brændevin og 3 Stalbøen. Godset udgjorde 4 Gaarde, 2 Voldsteder og 4 Gadehuse i Drmslev Sogn og By, 2 Gaarde i Landsbhyen Aabo, 2 Gaarde og 1 Voldsted i Lemming By, Roldt Sogn, 1 Gaard i Holme Sogn og By, 1 Gaard i Framlev Herred, Harlev Sogn, Skiby og 1 Gaard i Skovby Sogn og By og end videre noget Gods i Fyn. Under

Kronen forblev Stadsgaard indtil efter Cnevælbens Indførelse, da Gaarden omtr. 1670 kom i Hænderne paa den rige hollandske Slægt Marselis, der havde laant Frederik den tredje meget bethdelige Pengesummer. Constantin Marselis, Friherre af Marselisborg (Havreballegaard), var tillige Ejer af Stadsgaard, som han efter sig kaldte Constantinsborg. Han blev Baron 1680 og var fra 1670 gift med Fru Sofie Elisabeth Carisius, Datter af Peder Carisius til Palstrup og Anna du Vinde. Han døde 1699 uden Livsarvinge, og hans Enke gifte sig 1704 med Baron Peder Kobsteen, Geheimeraad og Præsæs i Amiralitetet, der afgik ved Døden 1714. Før sit ny Giftermaal havde hun imidlertid den 9de Februar 1703 oprettet Constantinsborg til et Stamhus for sig og sin anden Mand og deres Livsarvinge og derefter for sin Broder, Justitsraad og Amtmand Ambrosius Carisius og hans Livsarvinge. Selv døde hun i en høj Alder i Aaret 1741. Efter hende arvede hendes Brodersøn Konferensraad Constantin August Carisius Stamhuset. Han var først gift med Baronesse Kirsten Gyldenkrone og efter hendes Død med Else Mariane Falkenskjold. Da han 1776 døde i en Alder af 64 Aar uden Børn, arvede hans Broder Lieutenant Ambrosius Carisius Constantinsborg. Han døde 1787 som Wittens sidste Mand, og hans

Constantinsborg, fordum Stadsgaard.

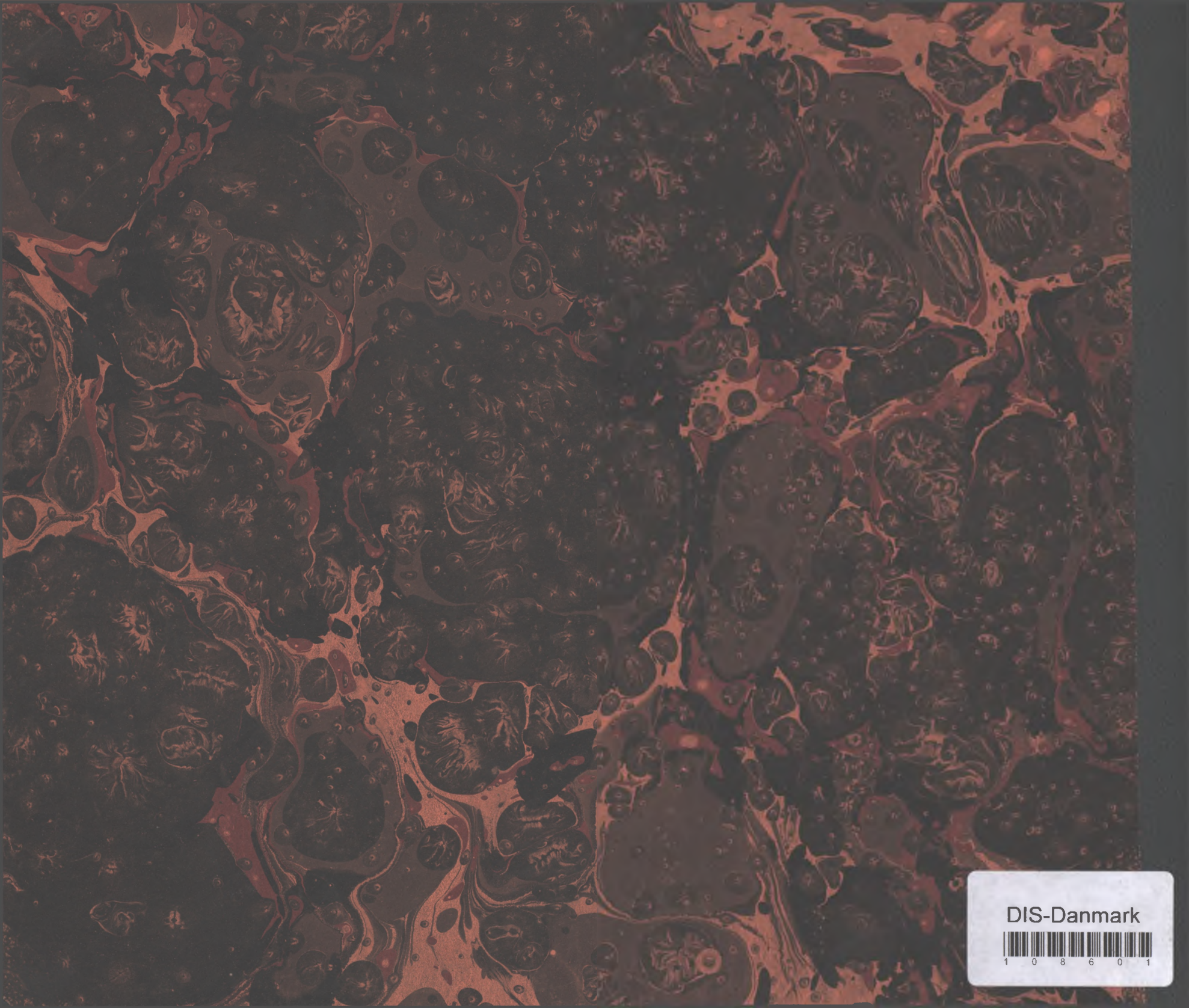
Hustru Anne Kobenborg var allerede død 1780. Deres Datter Anne Marie Dorothea Carisius havde 1768 giftet sig med Etatsraad Jens Sorgen Fædder, der døde 1798 efter tillige med sin Søn at være bleven thst Rigs greve. I Aaret 1796 traadte i Steben for Stamhuset en Fideikommiskapital paa 193,251 Rdlr., hvis nuværende Besidder er Baron Holsten-Carisius til Holstenshus. Etatsraad Fædders Søn Hans Frederik, der 1788 fik Patent paa Navnet de Fædder-Carisius, udstykkede 1799 Hovedgaarden og Gøbset, og Kjøbesummen for det hele blev 210,056 Rdlr. Selv købte han Constantinsborg med en Del af Gøbsets 600—700 Tønder Hartkorn for 71,100 Rdlr. Med Gaarden fulgte i alt 216 Tdr. Ager og Engs og 11 Tdr. Skov- og Møllestykks Hartkorn tillige med de fleste Tiender, næmlig af de fem Sogne Ormslev, Kolbt, Thiset, Marslev og Brabrand. Efter hans og hans Hustrus Død købtes Gaarden den 31te Oktober 1832 af den nuværende Ejer Proprietær P. S. Møller i Forening med hans Svoger P. B. Holm; den sidst nævnte døde 1847, og siden 1852 har Hr. Møller været Eneejer.

Constantinsborg brændte i Aaret 1801 og fik da sin nuværende Hoved-

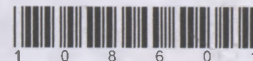
bygning, en Etage med høj Kjelber; den har høje og store Værelser og frembyder et smukt Skue ud over en Del af Brabrand Sø og over de tre Kirkebyer Marslev, Brabrand og Framlev. Udbusene ere meget regelret anlagte og for største Delen opførte af Kampesten af den nuværende Ejer. Haven støder til en Kanal, der staar i Forbindelse med Mølleaa tæt ved dennes Udløb i Brabrand Sø, og herfra prammes Korn og Brænde til Aarhus. Haven er temmelig stor og anlagt i fransk Stil; den staar i Forbindelse med mindre Skovpartier og er ved smukke Alleer forbunden med Mark og Skov. Gaarden er forsynet med fortrinligt Vand ved Hjælp af en Ledning fra en 8 Alen højere liggende Balle. Agerlandet, hvoraf største Delen for nogle Aar siden fuldstændig er affivet, bestaar i det hele taget af gode, fljøre, lermulbede Jorder; dog gives der nærmest Brabrand Sø nogle lettere Marker med Sandunderlag. Gaarden har god Fuglejagt og godt Fiskeri.

Hartkornet er 37 Tønder Ager og Engs Hartkorn, og Fladeindholdet 520 Tdr. Land, hvoraf omtrent 340 Tdr. Land Ager, 60—70 Tdr. Land Eng, 110 Tdr. Land Skov, og Skovstykken er 1 Tde. 6 Skpr.

DIS-Danmark

1 0 8 6 0 1